

Netwerk **Zorg** aan **Geïnterneerden**

WAT IS INTERNERING?

Beknopte informatiebrochure voor
familie en naasten van personen
met een interneringsstatuut

Wanneer een familielid of naaste van jou geïnterneerd wordt, roept dit wellicht heel wat vragen op. Deze brochure maakt jou wegwijs in de manier waarop een interneringsmaatregel wordt uitgevoerd.

Inhoud

- 01 Wat is internering?
- 02 Wie beslist tijdens de uitvoering van internering?
- 03 Wie is aanwezig op de zitting van de KBM?
- 04 Wanneer is de eerste zitting van de KBM?
- 05 Hoe gebeurt de mededeling van de KBM-beslissing?
- 06 Wat kan de geïnterneerde persoon zelf doen om een zitting voor te bereiden?
- 07 Wat kan de KBM beslissen? (modaliteiten)
- 08 Beroep aantekenen
- 09 Wanneer wordt de verdere uitvoering van de internering door de KBM geëvalueerd?
- 10 Wat gebeurt er als het fout loopt?
- 11 Dubbele statuten

01 Wat is internering?

Een maatregel voor personen die **strafbaar gedrag** gesteld hebben en die een **psychische, psychiatrische problematiek of een verstandelijke beperking** hebben. Doel is de persoon aangepaste zorg te bieden, rekening houdend met het risico op herval in nieuwe strafbare feiten. Bij aanvang van de interneringsmaatregel is er **geen einddatum** bepaald. De verderzetting van de maatregel wordt op regelmatige tijdstippen geëvalueerd (zie verder).

02 Wie beslist tijdens de uitvoering van de internering?

De **Kamer voor de Bescherming van de Maatschappij** (KBM) beslist over de manier waarop de interneringsmaatregel uitgevoerd wordt.

03

Wie is aanwezig op een zitting van de KBM?

Altijd aanwezig

- De geïnterneerde persoon en diens advocaat;
- Het Openbaar Ministerie, verbonden aan de KBM (het OM vertegenwoordigt de belangen van de maatschappij).

Afhankelijk van de verblijfplaats of situatie van de persoon

- De gevangenisdirecteur of de verantwoordelijke voor de zorg (indien de persoon in een Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC) of een bepaald psychiatrisch ziekenhuis onder plaatsingsstatuut verblijft).
- Indien het slachtoffer hierom heeft gevraagd, wordt het slachtoffer gehoord.

Soms en op uitnodiging van KBM

- Andere personen zoals de justitieassistent, behandelaar, vertrouwenspersoon,...
- Eventueel kan je als familielid of naaste op de zitting uitgenodigd worden of vragen om aanwezig te zijn (bijvoorbeeld via de advocaat van de persoon met het interneringsstatuut). Daarover beslist de KBM.

Als familielid of naaste kan je ook via een brief aan de KBM jouw stem laten horen

KBM Antwerpen

Bolivarplaats 20 bus 1 te 2000 Antwerpen
kbm.antwerpen@just.fgov.be

KBM Gent

Opgeëistenlaan 401A te 9000 Gent
OVL.REA.GE.kbm.griffie@just.fgov.be

KBM Brussel NI

Regentschapsstraat 63 te 1000 Brussel
Kbm.brussel@just.fgov.be

OM bij de KBM van Antwerpen

interneringen_parketantwerpen@just.fgov.be

OM bij de KBM van Gent

Kbm.gent@just.fgov.be

OM bij de KBM van Brussel NI

Internement.bruxelles@just.fgov.be

04 Wanneer is de eerste zitting van de KBM?

Als een rechtbank beslist om een persoon te interneren, dan kan deze persoon de **beslissing** tot internering **betwisten** door **daartegen in beroep te gaan**. Daardoor kan er enige tijd overgaan vooraleer de geïnterneerde persoon op de eerste zitting van de KBM verschijnt. **Zodra de internering definitief is, volgt de eerste zitting van de KBM normaal gezien binnen 3 maanden**. Na de zitting van de KBM volgt de **beslissing binnen 14 dagen**.

*Over de
beroepsprocedure kan
de advocaat van de
geïnterneerde persoon
meer concrete
informatie geven.*

Hoe gebeurt de mededeling van de KBM-beslissing?

05

De beslissing van de KBM wordt **schriftelijk** overgemaakt aan de **geïnterneerde persoon** en de **advocaat**, het **Openbaar Ministerie**, (en afhankelijk van de verblijfplaats van de geïnterneerde persoon) **de gevangenisdirecteur of de verantwoordelijke voor de zorg** van de inrichting (bij plaatsing).

06 Wat kan de geïnterneerde persoon zelf doen om een zitting voor te bereiden?

Als de geïnterneerde persoon een oproepingsbrief krijgt, kan deze:

- het dossier lezen, enkele dagen voor de zitting
- een kopie van het dossier ontvangen

De manier waarop de persoon het dossier kan opvragen verschilt per verblijfplaats. Uitzonderlijk en enkel in geval het risico bestaat dat de geïnterneerde persoon kan destabiliseren, kan de voorzitter van de KBM deze dossierinzage weigeren.

07 Wat kan de KBM beslissen (modaliteiten)?

De KBM kan beslissen om op de volgende manieren de interneringsmaatregel uit te voeren (= modaliteiten):

- Plaatsing
- Elektronisch toezicht
- Invrijheidstelling op proef (IOP)
- Vervroegde invrijheidstelling met het oog op vertrek uit België
- Definitieve invrijheidstelling

Plaatsing

In een Afdeling voor de Bescherming van de Maatschappij (ABM)

- Mannen in de gevangenis van Merksplas, Turnhout, Antwerpen, Gent of Haren
- Vrouwen: in de gevangenis van Brugge of Gent

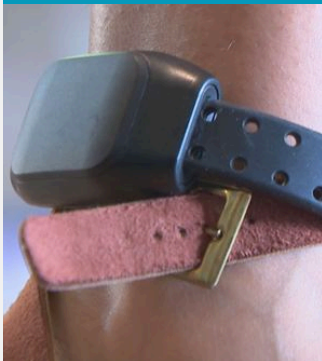
of in een Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC) in Gent (mannen) of Antwerpen (mannen en vrouwen)

of in een bepaald psychiatrisch ziekenhuis, met een afdeling voor geïnterneerde personen onder plaatsingsstatuut

Eventueel met

- (Begeleide) uitgaansvergunning (UV) = maximum 16 uur met een bepaald doel (intakegesprek, begeleidingsgesprek met een hulpverlener,...)
- Verlof = minimum 1 dag en maximum 14 dagen per maand met een bepaald doel (verblijf bij familie,...)
- Beperkte detentie = maximum 16 uur per dag voor een opleiding of (vrijwilligers)werk of dagtherapie

Elektronisch toezicht

- Buiten de gevangenis
- Controle door elektronische middelen (met een enkelband)
- Voorwaarden
- Een plan voor het verlaten van de woonst (bezoek aan hulpverlener, dagbesteding,...)

Invrijheidstelling op proef (IOP)

Bij een IOP bepaalt de KBM de zorgomkadering en de verblijfssetting. Daarnaast worden nog een aantal andere voorwaarden opgelegd, waaronder:

- verboden = dingen die de persoon **niet mag doen**
- geboden = dingen die de persoon **moet doen**

Deze voorwaarden worden door een justitieassistent en de politie opgevolgd.

Vervroegde invrijheidstelling met het oog op vertrek uit België

Indien de geïnterneerde persoon **geen verblijfsrecht in België** heeft of zich voor een vervolgtraject in het **buitenland wil vestigen**, dan kan de KBM beslissen om de geïnterneerde persoon **vervroegd vrij te stellen met het oog op het verlaten van het land**.

Definitieve invrijheidsstelling

Op het **einde van de proeftermijn van de invrijheidstelling op proef** moet de **KBM beslissen** of ze de geïnterneerde persoon al dan niet **definitief vrijstelt** en de internering dus eindigt.

Dat kan als de **psychische/psychiatrische problematiek voldoende gestabiliseerd is** en het risico op het plegen van nieuwe ernstige misdrijven voldoende verminderd is.

De KBM kan een modaliteit na de eerste zitting op elk moment toekennen (nadat dit gevraagd werd). **Er zijn aan elke modaliteit voorwaarden verbonden die de geïnterneerde persoon moet naleven.**

Bij alle modaliteiten is een aanpassing van de voorwaarden mogelijk:

op elk moment kan aan de KBM gevraagd worden om de voorwaarden aan te passen (zonder dat deze verstrengd mogen worden of dat er extra voorwaarden opgelegd mogen worden). Bijvoorbeeld om van een psychiatrisch ziekenhuis naar beschut of zelfstandig wonen over te gaan.

08

Beroep aantekenen

Via de advocaat kan de geïnterneerde persoon cassatieberoep aantekenen tegen bepaalde beslissingen van de KBM. Dit kan gedurende 5 dagen. De 6de dag is de beslissing definitief.

Als het Hof van Cassatie oordeelt de beslissing te verbreken, wordt de zaak overgedaan door een anders samengestelde rechtbank.

Over deze beroepsprocedure kan de advocaat van de geïnterneerde persoon meer concrete informatie geven.

09

Wanneer wordt de verdere uitvoering van de internering door de KBM geëvalueerd?

Verandering van modaliteit (plaatsing, invrijheidstelling op proef (IOP), elektronisch toezicht, definitieve invrijheidstelling,...) **wordt steeds door de KBM beslist** en gebeurt op basis van de evolutie van de geïnterneerde persoon in diens traject. **De KBM is verplicht om op vastgestelde tijdstippen de situatie van de geïnterneerde persoon te (her)evalueren.**

Tijdens een plaatsing

Bij een plaatsing wordt de situatie minstens jaarlijks opnieuw door de KBM bekeken.

Dringende situaties:

Er kan ook vroeger een vraag gesteld worden tot het bekomen van een modaliteit (zie eerder), via de “procedure van hoogdringendheid”.

- Dit kan gevraagd worden door de geïnterneerde persoon en diens advocaat, het Openbaar Ministerie of de gevangenisdirecteur/ verantwoordelijke voor de zorg.
- De KBM beslist hierover, zonder zitting, binnen 5 werkdagen (7 werkdagen indien meer schriftelijke informatie nodig is). Als de KBM toch nog extra informatie nodig heeft om te beslissen, komt de persoon op zitting.

Tijdens een invrijheidstelling op proef (IOP)

- De eerste proeftermijn duurt 3 jaar
- Er kan op elk moment een aanpassing van de voorwaarden aangevraagd worden.
- De justitieassistent begeleidt de geïnterneerde persoon en controleert of de voorwaarden nageleefd worden. De politie is eveneens op de hoogte van de door de KBM opgelegde voorwaarden.
- Op het einde van de proeftermijn, beslist de KBM over al dan niet verderzetting van de interneringsmaatregel.

= stabiel en beperkt risico op hervat
→ definitieve invrijheidstelling
= einde internering

= verdere ondersteuning en opvolging nodig
wegens een verhoogd risico op hervat in nieuwe
ernstige misdrijven → nieuwe proeftermijn van
telkens maximum 2 jaar

Tijdens een vervroegde invrijheidstelling met het oog op vertrek uit België

Na een proeftermijn van 6 jaar en het naleven van de voorwaarden volgt een definitieve invrijheidstelling (einde internering).

10

Wat gebeurt er als het fout loopt?

Bij nieuwe strafbare feiten of overtreden van de voorwaarden:

In geval van een (acute/ernstige) gevaarsituatie kan het Openbaar Ministerie ingrijpen door de geïnterneerde persoon voorlopig aan te houden. Dan gaat deze persoon naar de gevangenis of eventueel naar een FPC.

De KBM zal beslissen hoe het interneringstraject verder verloopt:

- de modaliteit behouden
 - met dezelfde voorwaarden
 - met strengere voorwaarden (= herziening)
- de modaliteit intrekken (= herroeping) en de geïnterneerde persoon plaatsen (in een gevangenis, een FPC of een bepaald psychiatrisch ziekenhuis, met een afdeling voor geïnterneerde personen onder plaatsingsstatuut)

11

Dubbele statuten

De KBM beslist ook, en als enige rechtbank, over het verder verloop van het traject bij de bijzondere situatie van dubbele statuten. Dit dubbel statuut kan zijn:

- Als de persoon én veroordeeld is tot een effectieve gevangenisstraf én geïnterneerd is.
- Als de persoon tijdens de uitvoering van de gevangenisstraf geïnterneerd wordt

Indien deze situatie zich voordoet, kan de advocaat van de geïnterneerde persoon meer concrete informatie geven.

Voor meer informatie wordt
ook verwezen naar
onderstaande websites:

www.netwerkeninternering.be

www.familieplatform.be

www.similes.be

Deze brochure is tot stand gekomen in samenwerking met UGent,
Familieplatform, Similes en de Netwerken Internering

Netwerk Zorg aan Geïnterneerden

**UNIVERSITEIT
GENT**

Familieplatform